

AFRAPPORTERING: BÆREDYGTIGHEDENS PRISME

JOURNALNR: 2012-7.42.05-001

PROJEKTBEKRIVELSE

Projektets idé og kontekst/

Det formidlingsforskningsmæssige niveau af nuværende formidlingspraksis på museer i Danmark giver ikke et dækkende, evidensbaseret og teoretisk reflekteret billede af museernes reelle potentialer. Vi savner et formidlingsforskningsmæssigt miljø på museerne for sådanne refleksioner på tværs af traditionelle faggrænser. De danske museer kalder på en massiv forskningsbaseret strukturel understøttelse af "good practice". En mere reflekterende, koordineret, procesorienteret, synergetisk og international tilgang til den udvikling, som hele museums- og kulturinstitutionsområdet er inde i og fortsat bør være i årene fremover.

Trapholt og Statens Museum for Kunst indgik samarbejde med Medicinsk Musion og Det Kongelige Bibliotek og etablerede en forskningsformidlingsenhed med henblik på at tage første skridt i udviklingen mod at etablere et levende og bæredygtigt formidlingsforskningsmiljø på højt forskningsniveau på danske museer.

Formål/

Hensigten med Bæredygtighedens prisme var at etablere et formidlingsforskningsmiljø på museerne for refleksioner på tværs af traditionelle faggrænser. Med formidlingsforskningsmiljøet blev det muligt at skabe en for både humaniora og museumsverdenen ny samarbejdsform og højere mål for videnskabelighed med fokus på at teoriudvikle det formidlingsteoretiske fagfelt i selve det museumsfaglige miljø.

Forskningsformidlingsenheden samlede fire udvalgte danske museer på tværs af landet og faggrænser omkring fire cases og fire nationale og internationale forskere. Formålet var at udvikle og opdyrke et forskningsmiljø inden for museumsformidlingsforskning på museerne med henblik på at skabe mere bæredygtige strategier for formidling på danske museer hvilende på valid forskning.

Projektmål/

- At løfte formidlingsforskning op på et højere og mere bæredygtigt niveau.
- en arbejdsmodel for et kommende center for formidlingsforskning med henblik på at udbygge projektet og gradvis udvide kredsen omkring forskningen i formidling på museerne.
- Peer reviewed artikler.

Projektperiode/

Bæredygtighedens Prisme løber fra 01.01.2013 og afsluttes 01.03.2015 og er økonomisk støttet af Kulturstyrelsen.

Projektet Bæredygtighedens prisme er realiseret med midler fra bevillinger til 2 projekter:

- **Journalnr: 2012-7.42.05-0011: Bæredygtighedens prisme, SMK**
- **Journalnr: 2012-7.42.05-0014 Bæredygtighedens prisme, Trapholt**
- **Journalnr: 2010-7.42-0005/IBL. Arbejdsgruppen vedrørende forskning i formidling**

I 2013 godkendte Kulturstyrelsen, at midlerne til arbejdsgruppen vedrørende forskning i formidling blev anvendt til en række producerende workshops for gruppen og for andre interesserede parter i MuseumsDK. Med de ekstramidler blev det muligt at styrke og udvide de planlagte masterclasses med de tilknyttede internationale forskere i samarbejde med ODM, så flere deltagere end de involverede i forskningsklyngen: Bæredygtighedens prisme fik del i projektets læring og erkendelser.

Yderligere blev det muligt afslutningsvist at samle erfaringerne i en publikation, således at projektets erkendelser distribueres.

Forskningsgruppen/

De fire deltagende museer bød ind med konkrete formidlingsprojekter, funderet i teoretiske og metodiske overvejelser. De fire projekter indgik til sammen i forskningsgruppens arbejde som fælles cases. Til forskningsgruppen var fire internationale følgeforskere tilknyttet. Formålet var at teoriudvikle det formidlingsteoretiske fagfelt i selve det museumsfaglige miljø.

Internationale følgeforskere/

De internationale forskere indgik prismatisk i forskningssamarbejdet ved at bidrage med ny inspiration til museumsarbejdet og bringe nye blikke og sprog ind i museumspraksis med henblik på at kunne udvikle bedre og mere virkningsfulde museumsoplevelser med samlinger. Følgeforskerne fungerede samtidig som vejledere på de fire cases, og deltog hver især i en af forskningsgruppens workshops. Ideen var at bringe kompetencer fra andre fagområder end de æstetiske fag eksempelvis psykologi og antropologi ind i feltet. De fire internationale forskere var:

- Petra Tjitske Kalshoven, Lecturer in Social Anthropology,
- Manchester University
- Carol D. Ryff, Professor, Department of Psychology, University
- of Wisconsin
- Sandra H. Dudley, Director of Postgraduate Research,
- School of Museum Studies in Leicester
- Jonathan Hale, Associate Professor & Reader in Architectural
- Theory, The University of Nottingham

Baggrund/

I december 2012 blev den nye museumslov vedtaget efter et tre-årigt politisk arbejde ledt af fire forskellige kulturministre. Den nye lov bevarer det, der ligger til grund for den museale statsanerkendelse nemlig varetagelse af de fem søjler: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Den nye museumslov betoner i lovteksten i højere grad end tidligere det dynamiske og bæredygtige samspil mellem de fem søjler, sammenfattet i fire centrale indsatser og betoninger, som markerer den forandringsagenda, der ligger i den nye lov: Professionalisering – forskning, partnerskaber, bæredygtighed og internationalisering. De fire betoninger var afsættet for Bæredygtighedens priseme og ansøgningen til et pilotprojekt ved Kulturstyrelsens formidlingspuljer. Med Bæredygtighedens priseme ønskede vi at etablere en struktur og ramme for forskning i formidling. Når man taler forskning på museerne har det hidtil stort set kun været forskning i museets genstande, ikke i måden man formidler dem på i form af udstillinger fx eller som teknisk kunsthistorie i, hvordan man bevarer dem. Formidlingsområdet kunne med denne første organisatoriske ændring levere en forandring på strukturelt plan. Ansøgningen blev imødekommet med følgende begrundelse:

"Projektet "Bæredygtighedens Priseme - program for dansk formidlingsforskning" er et ambitiøst bud på at løfte museernes forskning i formidling på nationalt plan. Ansøgningen er udfoldet, internationalt orienteret og har en interessant model for et kvalificerende samarbejde mellem flere museer. Kulturstyrelsen har derfor, ud fra en samlet prioritering af puljens midler, besluttet at imødekomme ansøgningen med delvis finansiering. Bevillingen gives primært til budgetposten lønudgifter, og de resterende midler gives til honorarer".

EN NY BÆREDYGTIG MODEL/

Modellen for projektet var en klyngestruktur, der tilgodeser forskellige institutionelle og faglige blik på formidlingen – deraf navnet priseme – og en dynamisk arbejdsform via den lille skala frem for det store administrativt tunge organisatoriske *set up*. Den lille skala gav mulighed for kvalificerende kritiske udvekslinger med alle deltagere samt deres tilknyttede følgeforskere. Kvaliteten i arbejdet er helt central og derfor valgte vi at arbejde med et *call for paper*, der sikrede at de bedste cases lige nu var de partnere, vi kunne tage ind i projektet.

Kravet om at levere en international følgeforsker og en *peer reviewed* artikel har vist, at et kvalitativt internationalt løft har accelereret den forandringsproces, vi ønskede at igangsætte med projektet.

Disse elementer er alle vigtige grundkomponenter i projektets bæredygtighed og fremtid.

- Afsæt i museal formidlingskontekst
- Forskning (peer reviewing)
- Klyngestruktur – dynamik og organisatorisk lethed
- Internationalt samarbejde

- Professionalisering

Modtagne cases:

1. Skagens Museum
2. Statens Naturhistoriske Museum
3. Medicinsk Museion
4. Det kongelige Bibliotek
5. Nationalmuseet / Family trails, Involverende udstillinger, Frihedskampen

Styregruppens valg af cases:

- Medicinsk Museion
- Det Kongelige Bibliotek

Begrundelse for afslag:

- Signalere det videre arbejde i forhold til workshop og invitation hertil
- Konsensus om de udvalgte cases i forhold til hvem der har størst potentiale.
- De to cases blev enstemmigt vedtaget

DE FIRE CASES

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

Udstillingsrummet som medfortæller - Formidlingspotentialer i rumligt design og iscenesættelse

Ved Christina Back og Maja Gro Gundersen

Projektbeskrivelse

Hvilken rolle kan selve udstillingsrummet og dets iscenesættelse spille for formidling i udstillinger? Hvilke potentialer, styrker og svagheder kan tegne sig for en formidling, der benytter sig af scenografisk rumlige greb? - Ikke mindst i sammenligning med en mere traditionel formidling baseret på sprog.

Det Kongelige Biblioteks forskningsundersøgelse kombinerer teoretiske perspektiver på iscenesættelse som formidlingsgreb med en kvalitativ interviewundersøgelse. Det undersøges her hvordan en række udstillingsgæsters skaber betydning i konkrete udstillinger hvis design udvikles undervejs i forskningsprojektets forløb. Fokus rettes specifikt mod hvordan udstillingsgæsternes betydningsdannelse støttes, udfordres eller på anden måde påvirkes af rummets fysiske indretning og iscenesættelse.

Undersøgelsen ligger i forlængelse af de senere års øgede interesse for kroppen og den fænomenologiske side af museumsoplevelsen. Det nye i dens bidrag ligger bl.a. i tilgangen, dvs. i den empiriske receptionsundersøgelse af de formidlingspotentialer, der kan ligge i udstillingsmediets aktuelle mellemværende med det scenografiske og arkitektoniske.

Følgforsker: Dr. Jonathan Hale

Projektets følgforsker Jonathan Hale, der bl.a. var medredaktør på antologien *Museum Making*, 2012, er arkitektuddannet og arbejder som lektor og docent i arkitekturteori ved University of Nottingham. Hans forskningsområder samler sig om forholdet mellem arkitektur og kroppen, og inddrager perspektiver fra bl.a. fænomenologi, psykologi og neuroæstetik. Hale er valgt som følgforsker for sin kombination af relevante både praktiske og teoretiske indsigter i det undersøgte felt. Hidtil har han bistået projektet med feedback på undersøgelsens teoretiske del samt værdifulde henvisninger til relevant litteratur. Ved et besøg i juni medvirkede han desuden til udvikling af interviewforløbet, og ydede sparring omkring det planlagte design på efterårets udstillingscase.

Hale besøger Det Kongelige Bibliotek igen i oktober, hvor han vil indgå i en workshop med Det Kongelige Bibliotek såvel som de øvrige forskningshold i *Bæredygtighedens Prisme*. Ved samme lejlighed vil han give en offentlig lecture for medlemmerne af ODM.

Projektets status 1. september 2014

Der er skrevet en synopsis der rammesætter forskningsundersøgelsen, og som har modtaget feedback fra Hale samt de tre øvrige institutioners følgforskere som har baggrund i hhv. psykologi og antropologi.

Første del af den empiriske undersøgelse er påbegyndt. Den består i et såkaldt "radikalt eksperiment", der afsøger brug af iscenesættelse som formidling af en genstand uden ledsagelse af tekst, og sammenligner det med brug af tekstformidling alene. Der er gennemført 13 interviews, herunder pilotinterviews og et mindre antal interviews af perspektiverende karakter. Arbejdet med transskribering og analyse pågår i øjeblikket. Samtidig tilrettelægges en ny runde af fire interviews i forbindelse med en forestående udstilling, der åbner 3. september. Her undersøges udstillingsgæsternes reception af et mere realistisk eller genkendeligt *set up*, hvor både et iscenesat udstillingsrum og tekstlige elementer indgår i formidlingen af genstande og metafortællinger. Interviewene gennemføres i efteråret.

MEDICINSK MUSEION

Between Bodies – Designing for Material Proximity in Medical Exhibitions

Ved Karin Tybjerg og Ane Pilegaard Sørensen

Projektbeskrivelse og formål

The museum exhibition allows for a close encounter with material objects. But the distancing effect of the glass surfaces of vitrines, as well as two-dimensional text and picture panels, often seem to counteract the visitor's sense of experiencing the actual three-

dimensional and material qualities of the objects. When looking in at an exhibition object placed in a hermetically sealed of vitrine, you are somehow apart from its 'material space'. But are there ways of creating a sense of material proximity in exhibitions that communicates the material qualities of the objects, even though they cannot be touched?

At Medical Museion we are developing a new exhibition on the topic of collecting, preserving and dissecting human body material in medical science. The exhibition will display various human specimens – from skeletons and fetuses to organs and biopsies. Thus, in this particular case the encounter between visitor and exhibition object is an encounter between two bodies: the visitor body and the exhibited, medical body. The project will experiment with the exhibition design of this particular encounter, and for this purpose we develop and utilize the concept of *spatial-material* design strategies. Hereby we wish to investigate the possibility of creating a sense of 'material proximity' conceived both as an actual spatial closeness to the material objects on display, but also considered in terms of communicating their specific material properties (form, texture, weight, etc.) 'by proxy'- fx by using tactile surfaces in the exhibition design that echo the (body)material qualities of the objects on display. By experimenting with spatial-material display techniques we wish to contribute to both practice and research in exhibition making and develop new perspectives on spatial and material communication in exhibitions.

Følgforsker: Sandra Dudley

Medicinsk Museions følgforsker er den engelske antropolog Sandra H. Dudley (University of Leicester), som beskæftiger sig med museumsgæsters oplevelse af udstillingsobjekters materialitet. Dudley besøgte museet medio august 2014, hvor hun gav en offentlig ODM-forelæsning og deltog i en workshop med Bæredygtighedens Prisme-gruppen. ODM-arrangementet tiltrak ca. 100 gæster, og Dudleys forelæsning udgjorde et godt udgangspunkt for arbejdsgruppens workshop den efterfølgende dag. Her bidrog Dudley med interessante teoretiske perspektiver, der på forskellig vis samlede og krydsrelaterede de 4 Bæredygtighedens Prisme-projekter, hvilket ansporede til konstruktive diskussioner i gruppen. Dudley kommenterede desuden på et artikeludkast, som vi havde sendt hende på forhånd. Hun nævnte i den forbindelse, at tidskriftet *Museum Worlds*, som hun er hovedredaktør for, vil være interesseret i at publicere artiklen.

Projektets status 1. September 2014

Vi har i forbindelse med udviklingen af udstillingen *Under huden* udført en række eksperimentelle displays og test-opstillinger af genstande, hvilket udgør det empiriske udgangspunkt for analyser i den første artikel, som vi nu arbejder på at færdiggøre til publikation. Udstillingen åbner primo februar 2015 og vil da fungere som empirisk grundlag

for yderligere analyser og artikelskrivning. Vi planlægger i den forbindelse en række publikumsundersøgelser, som kan give os indsigt i, hvordan vores eksperimenter med *spatial-material* designstrategier opleves af udstillingens publikum.

SMK

Udstillingsdramaturgi og attentionalitet

Ved Mette Houlberg Rung, Pernille Jensen og Annette Rosenvold Hvidt

Projektbeskrivelse og formål

Casen stiler via analyser af data fra videooptagelser og brugerinterviews mod en bevidstgørelse og nuancering af hvordan mennesker agerer i en udstilling: *Hvad er det der guider brugernes opmærksomhed rundt i en udstilling? Og hvilke beslutninger og overvejelser optræder undervejs?*

Som teoretisk afsæt anvendes den britiske professor i antropologi Tim Ingold's begreber om "intentional-" og "attentional walking". Med "intentional walking" mener Ingold, at vi koncentrerer os om målet og punktet (the Intention) mens vi i "attentional walking" agerer i forhold til det, vi oplever på vejen hen til noget andet (the Attention)".

Følgforsker: Petra Tjitske Kalshoven

Antropolog Petra Tjitske Kalshoven fra Manchester University har i maj 2014 besøgt SMK og prisme-arbejdsgruppen som følgforsker. Petra Kalshoven har med sin indsigt i Ingolds teorier samt med udgangspunkt i sin egen forskning omkring "Space, Things, and Vision Reclaimed" givet konstruktiv feedback til vores arbejde med at begrebsliggøre hvilke bevægelser og overvejelser, der kan være på spil i en udstillingsoplevelse. Petras forskning blev delt til museumsmedarbejdere fra hele landet via et oplæg på et velbesøgt ODM seminar.

Projektets status 1. September 2014

I samarbejde med Copenhagen Institute for Interaction Design (CIID <http://www.ciid.dk/>) har vi fra marts til juni 2014 gennemført walk-through interviews med 15 respondenter i SMKs særudstilling *Asger Jorn – rastløs rebel*. Walk-through metoden indsamler via respondenters video-optagelser - udført med videobriller i udstillingen - empiri om kroppens bevægelser. Efter turen med optagelser i udstillingen har vi først gennemført et semi-struktureret interview og bedt respondenterne tegne deres rute igennem udstillingen samt beskrive, hvad de husker fra oplevelsen. Derefter har vi sammen set videoerne igennem og talt om hvad der sker undervejs i forløbet. Metoden har vist sig at danne et udvidet refleksionsrum for at kunne sætte ord på meget "tavs viden" om hvad en udstillingsoplevelse kan bestå af.

Proces og tidsplan

Vi skal i næste fase af projektet analysere data og udrede det materiale der kan belyse forskningsspørgsmålet i en artikel. Planen er at behandle data i det kvalitative analyseprogram NVivo, hvor både video og lyd data kan kodes. Her undersøges og sammenlignes de forskellige respondenters oplevelser i udstillingen i forhold til forskningsspørgsmålet.

Herefter følger en skrivefase og kontakt til forskellige relevante tidsskrifter. Fx **Curator: The Museum Journal**: <http://www.curatorjournal.org/about/> Museum Management and Curatorship: http://www.tandfonline.com/toc/rmmc20/current#.Uh32tz-a_1E/ Nordisk Museologi: <http://www.nordiskmuseologi.org/>.

Tidsplanen indeholder følgende overordnede deadlines:

- 1. september 2014 – 15. november 2014: kodning og analyse
- 15. november 2014 – 15. januar 2015: udarbejdelse af artikel
- 15. januar 2015 – 1. marts 2015: dialog med tidsskrift
- 1. marts 2015: udgivelse af artikel

TRAPHOLT

Kunstmuseer og psychological well-being (PWB)

Ved Kirsten Jensen, publikumsudviklingsansvarlig

Projektbeskrivelse og formål

Tesen bag forskningsprojektet er, at gæsternes psykologiske trivsel i forhold til museumsbesøget vil blive øget, når kurateringsgrebet anvendes som kognitiv ramme for oplevelsen og forståelsen af kunsten.

Problemformuleringen er derfor: Øges museumsgæsternes psykologiske trivsel i forhold til museumsbesøget ved at introducere kurateringsgrebet som kognitiv ramme? På hvilke områder sker denne øgede trivsel og hvorfor?

Til november åbner Trapholt udstillingen *Din udstilling*, hvor gæsterne inviteres til at kuratere på egen hånd. Inden udstillingen vil vi undersøge almindelige gæsters PWB og AWB, og efter udstillingsåbning gentage undersøgelsen med gæster, der har kuratere for dermed at kunne sammenligne de to resultater.

Vi vil undervejs i forskningen redegøre for:

- Hvad der indtil nu er skrevet om gæsternes trivsel i forbindelse med museumsbesøget (blandt andet Dudley; Duncan; Falk & Dierking; Gurian; Hein; O'Doherty)
- Hvorfor Ryff's teori om psykologisk trivsel er relevant i museumskontekst

- Hvordan Ryff's teori om psykologisk trivsel kan overføres til museums konteksten
- Om museumsgæsternes psykologiske trivsel i forhold til museumsbesøget kan øges ved at sætte kunstoplevelsen ind i en særlig kognitiv ramme (kurateringsgrebet)

Følgforsker: Carol Ryff

Følgforsker på projektet er den amerikanske psykolog, Carol Ryff, der har defineret seks dimensioner, der er væsentlige for den menneskelige trivsel (Psychological Well-Being/PWB): selvaccept, autonomi, personlig udvikling, livsformål, bemestring af omverdenen, positive relationer til andre. Disse seks dimensioner har Ryff udledt gennem læsning af psykologiske og sociologiske teorier i det 20. århundrede. Modellen dækker derfor de store psykologiske discipliner (eksistentiel psykologi, udviklingspsykologi, humanistisk psykologi med flere) og er samtidig let forståelig og har vist sig valid gennem anvendelse i over hundrede forskningsprojekter.

Trapholts team havde besøg af Carol Ryff i 16.-18. juni 2014, hvor Ryff uddybede sin forskning og gav respons på Trapholts arbejde hidtil. Dialogen kastede nyt lys på projektet og mulighederne i dels det aktuelle forskningsprojekt og tidligere projekter, der har taget udgangspunkt i Ryff's forskning.

LEARNINGS/

Erfaringerne fra Bæredygtighedens Prisme viser entydigt, at

- Centerstruktur med fælles vidensudveksling og workshops internt efterfulgt af offentlige foredrag var en givende struktur, som medførte vidensudveksling og reel feedback mellem deltagende institutioner. En arbejdsform, der var afgørende for etableringen af forskningsmiljøet
- deltagende institutioner opbyggede undervejs et stærkt gensidigt udvekslende forskningsmiljø
- inddragelse af internationale forskere var afgørende, idet de både tilførte helt nye vinkler og ny viden samt holdt niveauet højt gennem hele forløbet
- indledningsvis repetition af videnskabelige metoder, såsom forskningsdesign og litteratursøgning, i fællesskab var med til at opbygge et fælles sprog og skærpe fokus blandt deltagende museer
- museumsbaseret formidlingsforskning implementeret i udstillingspraksis også er under udvikling i andre lande; således er pilotprojektet blevet kontaktet af Head of Learning and Research på Tate, som er ansvarlig for forskningsgruppen: THE TATE RESEARCH CENTRE: LEARNING, med henblik på samarbejde mellem den danske klynge og forskningsklyngen knyttet til Tate
- en forskningsklynge på fire museer var en perfekt størrelse, idet hver institution bidrog med flere deltagere, hvilket på den lange bane sikrer institutionel forandring og

overførselsværdi. Det er erfaringen, at fire institutioner (ca. 12 personer) giver kritisk masse og stadig en størrelse, der er fleksibel planlægningsmæssigt

- refleksionsniveauet omkring formidlingsforskning blandt danske museer er relativt lavt, og fødekæden op til forskning på højt niveau er svag.

Vi ser derfor store perspektiver i at lade klyngen knopskyde i form af et samarbejde med den klynge som Emily Pringle har etableret på TATE, kaldet: THE TATE RESEARCH CENTRE: LEARNING (se mere om TATE Learning Research Strategy i publikationen: Developing Research in the Museum, Reflections from the UK and Denmark, 2015). Eller ved at to af de nuværende partnere via et nyt *call for paper* og med afsæt i en for dem relevant og aktuel formidlingscase byder to nye ind.

ORGANISERING/

Forskningsansvarlige (opgaver/funktioner)

Deltagelse i workshops og styregruppemøder

Forskningsassistent (opgaver/funktioner)

Deltagelse i workshops

research design, databehandling og analyse

Udarbejdelse af artikel

Følgforsker (opgaver/funktioner)

Bidrage med ny inspiration til museumsarbejdet og bringe nye blikke og sprog ind i museumspraksis med henblik på at kunne udvikle bedre og mere virkningsfulde museumsoplevelser med samlinger.

Forskeren fungerer som vejleder på projekterne.

Hver forsker er tilknyttet en specifik case, men bidrager med perspektiver på alle fire projekter, og skal derfor orientere sig om alle fire cases som sendes forud for workshop.

Deltagelse i todages workshop på Trapholt i Kolding, Danmark med henblik på at diskutere og reflektere over formidlingsforskningsprojekterne. Udover deltagelse i todages workshop skal forskeren afslutningsvis give en offentlig lecture i ODM

PROJEKTFORLØB/

BILAG/

Interessenttilkendegivelser

SMK

BUDGET/

500.000 egenfinansiering af de fire deltagende museer

Formål

At løfte formidlingsforskning op på et højere og mere bæredygtigt niveau

At udvikle en arbejdsmodel for et kommende center for formidlingsforskning med henblik på at udbygge projektet og gradvis udvide kredsen omkring forskningen i formidling på museerne.

Medvirkende

Fire museer – SMK, Trapholt og de to partnere: Medicinsk Museion og Det Kongelige Bibliotek

Projektansvarlige:

Karen Grøn, direktør Trapholt

Berit Anne Larsen, formidlingschef SMK

SMK/

Mette Houlberg Rung

Annette Rosenvold Hvidt

Pernille Jensen

Trapholt/

Kirsten Jensen

Nina

Trine Nissen

Mette Hanghøi

Medicinsk Museion/

Karin Tybjerg

Ane Pilegaard

KB/

Christina Back

Maja Gro Gundersen

Emne:

Kuratering - hvad konstituerer en udstilingsoplevelse?

Udstillingen og brugerne,

Museet og brugerne,

Museumsoplevelser

Udstillings medie og dets brugere

Interaktion mellem udstilling og bruger

Målgruppe:

Alle kunstmuseer kunne byde ind

Styregruppe:

Karen Grøn, direktør Trapholt
Berit Anne Larsen, formidlingschef SMK
Mette Houlberg Rung, formidler SMK
Peter Nørgaard Larsen, forskningschef SMK
Malene Vest Hansen, lektor KUA
Ida Brændholdt Lundgaard, Kulturstyrelsen

FORLØB

Arbejdsgruppemøder & offentlige forelæsninger/

Møderne med de internationale forskere har fungeret som triggers til forberedelse og faglig udveksling og betydningsdannelse i forskningsklyngen.

Det har således været centralt, at alle deltagere har engageret og forberedt sig til alle samlinger, også på de andre deltageres workshops.

Derudover har det været afgørende at alle samlinger har tjent et dobbeltformål:

En koncentreret og intensiv intern workshop og

En offentlig forelæsning, faciliteret af ODM efteruddannelse, hvor alle museumskolleger har kunnet deltage.

OFFENTLIGE FORELÆSNINGER/

Antal deltagere ved ODM seminarer:

Forsker	Sted	Dato	Antal
Petra Tjitske Kalshoven	SMK	14-05-2014	Ca. 50
Carol Ryff	Trapholt	18-06-2014	Ca. 20
Sandra Dudley	Medicinsk Museion	13-08-2014	Ca. 100
Jonathan Hale	Det Kongelige Bibliotek	27-10-2014	Ca. 100

STATENS MUSEUM FOR KUNST

Case: Exhibition design and attentionality. Asger Jorn Exhibition Walkthroughs at SMK

Følgieforsker: Petra Tjitske Kalshoven, lektor i social antropologi ved University of Manchester

Petra Tjitske Kalshoven

Petra Tjitske Kalshoven, The University of Manchester, er førende forsker inden for Social Anthropology. Hendes forskning fokuserer blandt andet på, hvordan den uægte genstand kan skabe en mere generel interesse i forholdet mellem mennesker, genstande og miljøer.

Offentlig lecture 14. maj 2014

TRAPHOLT

Case: Art and Well-Being

Følgforsker: Carol D. Ryff, professor i psykologi ved University of Wisconsin, Madison

Carol D. Ryff

Carol D. Ryffs forskning omhandler Psychological Well-Being, hvor hun bl.a. har defineret seks dimensioner, der er væsentlige for den menneskelige trivsel (Psychological Well-Being/PWB): selvaccept, autonomi, personlig udvikling, livsformål, bemestring af omverdenen, positive relationer til andre. De seks dimensioner handler om subjektets forhold til sig selv og til omverdenen.

Offentlig lecture 18. juni 2014

MEDICINSK MUSION

Case: Between Bodies – Designing for Material Proximity in Medical Exhibitions

Følgforsker: Sandra Dudley, Director of Exhibitions and Collections ved School of Museum Studies, Leicester

Sandra Dudley

Sandra Dudleys forskningsområde fokuserer på museumsobjektets materialitet. Dudley taler for genstandens aura og autonomi, som de seneste årtiers æstetiske teori ellers har afmonteret.

Dudley arbejder ikke med en stram subjekt-objekt adskillelse og benytter eksempelvis grebet fra mennesker i eksil til at forstå, hvad der sker med genstande i udstillinger.

Offentlig lecture 14. august 2014

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

Case: Spatial design as communication strategy in museum exhibitions

Følgforsker: Jonathan Hale, Associate Professor & Reader in Architectural Theory ved The University of Nottingham

Jonathan Hale

Jonathan Hale er uddannet arkitekt og fokuserer på forholdet mellem kroppen og rummet, og hvordan man lærer og oplever i rummet med særligt fokus på den kropslige oplevelse. Hales forskning relaterer sig til fænomenologi, hvor følelse bliver en væsentlig parameter i forhold til at forstå noget, der også er intellektuelt.

Offentlig lecture 27. oktober 2014

2014/

Mandag den 24. februar: KB: Gennemgang af Cases, intro ved Jakob Bak, CIID

Mandag den 24. marts: Trapholt: Signe Pihl-Thingvad, workshop om forskningsdesign

Mandag den 12. maj: SMK/Petra Tjitske Kalshoven

Tirsdag den 13. maj: Offentlig forelæsning på SMK ved Kalshoven

Tirsdag den 17. juni: Trapholt/Carol Ryff

Onsdag den 18. juni: Offentlig forelæsning på Trapholt ved Ryff

Onsdag den 13. august: Medicinsk Museion/Sandra Dudley

Torsdag den 14. august: Offentlig forelæsning på Medicinsk Museion, ved Dudley

Mandag den 27. oktober: KB: Jonathan Hale

Tirsdag den 28. oktober: Offentlig forelæsning på KB, ved Hale

STUDIETUR

I forbindelse med Bæredygtighedens Prisme foretog arbejdsgruppen en 2-dages studietur til Tate i London og School of Museum Studies i Leicester med fokus på netværk og international erfaringsudveksling. Studieturen foregik med besøg på de to forskellige institutioner, hvor en forskningsenhed og centrale aktører fra museumsbranchen i UK samledes med henblik på at udveksle erfaring inden for formidlingsforskning og skabe nye, bæredygtige, internationale alliancer.

Visionen for studieturen var at afsøge muligheden for etableringen af et europæisk netværk. Målet med studieturen var således at få inspiration, netværke og erfaringsudveksle med andre beslægtede institutioner, som arbejder med lignende forskningsenheder. Opholdet var tænkt som en del af Bæredygtighedens Prisme med særligt fokus på det internationale forskningssamarbejde. Hensigten var, at både forskningsenhederne på Tate og School of Museum Studies samt forskningsgruppen i Bæredygtighedens Prisme præsenterer og gennemgik hinandens projekter og herigennem fik dem reflekteret på et højere formidlingsforskningsmæssigt niveau.

Der arbejdes på, at samarbejds møderne kommer til at udmunde i en række papers, som udgives i en mindre publikation, og som ligeledes vil blive publiceret på Tates digitale research centre platform: <http://www.tate.org.uk/research/research-centres/learning-research/in-progress>

Onsdag den 10. december: Seminar med THE TATE RESEARCH CENTRE; LEARNING under ledelse af Head of Learning, practice and research ved Tate Modern Emily Pringle bestående af Helen Shamen, London Designmuseum, Esme Ward, Whitworth Gallery Manchester og Bryan Roy Rosen fra Natural History Museum, London.

Øvrige deltagere og peers i seminaret:

Nigel Llewellyn - Head of Research, Tate Gallery
Professor Patricia Thomson - University of Nottingham
Alice Fox – University of Brighton
Bernadette Buckley – Goldsmiths College
Helen Charman - Director of Learning and Research, The Design Museum
Brad Irwin - Learning Research Manager, The Natural History Museum
Emma Peagram - Evaluation and Research Manager, The Natural History Museum
Esme Ward - Head of Learning and Engagement, Manchester Museum and the Whitworth Art Gallery

Torsdag den 11. december: Leicester University. Workshop med *School of Museum Studies*:

- Jocelyn Dodd
- Sandra Dudley
- Simon Knell
- Suzanne Macleod
- Giasemi Vavoula
- Sheila Watson

2015/

Mandag den 19. januar - aflyst

Onsdag den 17. juni: Afsluttende workshop om artikler

Tirsdag den 10. marts. ODMs formidlingsseminar

Workshoppens mål var at gentænke tilgangen til forskningen på museerne og sammen nå frem til at skitsere modeller for hvordan forskning finder sted og anvendes på museet.

Tre forskellige modeller blev præsenteret:

Det tætte partnerskab omkring forskning i en case i praksisfeltet på et museum, nemlig Carol Ryffs samarbejde med Karen Grøn og Trapholt.

Mette Thobo-Carlsen, der sidder som forsker på et universitet.

Og

Victoria Van Hying, der repræsenterer det private firma, der løser en researchopgave for et museum, nemlig Tate Britain og en kulturaktør Zoouniverse.

Alle oplæg belyste, hvordan forskning kan spille sammen med museet.

Hvordan bliver jeres forskning anvendelig for museet?

Hvordan indgår jeres forskning i museets praksis?

Denne afsøgning skal ses som forskellige svar på den aktuelle (strukturelle) udfordring på museerne.

Styregruppemøder/

Torsdag den 19. september 2013: Udvælgelse af cases

Mandag den 15. september 2014: Status på forløbet

ARTIKLER & OPLÆG/

Rapporter

THE TATE RESEARCH CENTRE: LEARNING (se mere om TATE Learning Research Strategy i publikationen: *Developing Research in the Museum, Reflections from the UK and Denmark*, 2015

Artikler

Karen Grøn (Trapholt) og Berit Anne Larsen (SMK) (2016): BÆREDYGTIGHEDENS PRISME
- en model for forskning og organisering? MID

Christina Back og Maja Gro Gundersen (2016): Spatial Meaning-Making
Exhibition design and the embodied experience

Artiklen vil som aftalt blive publiceret i bogen: *The Future of Museum and Gallery Design*.
Udgivelsen er knyttet til Leicesters internationale forskningskonference i Hong Kong af samme navn.

Ane Pilegaard (2015) 'Material Proximity: Experimenting with Material Strategies in Spatial Exhibition Design', *Museum Worlds: Advances in research*, Vol 3.

Karin Tybjerg (under udarbejdelse) 'Exhibiting Epistemic Objects'

Nissen, T. og Granlie, U. N. (2014): When Different Types of Visitors Sign Up for Digital Curation. *Engaging, Interpretation, Design and Digital Strategies*. NODEM, s. 165-170

Oplæg

Christina Back (2016): Spatial Meaning-Making Interpretive design and the embodied experience

Ane Pilegaard, 'Between Bodies: Designing for Material Proximity in Medical Exhibitions'. Paper ved ph.d.-seminaret *Chaos at the Museum*, Central Saint Martins, London, april 2014.

Ane Pilegaard, 'Between Bodies: Exhibiting Medical Materialities'. Oplæg ved det internationale workshop seminar *Touching the Tactile*, Medicinsk Museion, København, april 2014.

Ane Pilegaard og Christina Bach, 'Engaging in Non-textual Exhibition Design'. Workshop ved konferencen *The Future of Museum and Gallery Design*, Hong Kong, november 2015

Karin Tybjerg, 'Curatorial Strategies for Exhibiting Epistemological Objects'. Paper ved konferencen *Curatorial Challenges*, København, maj 2016

Karin Tybjerg, 'The Exhibition of Scientific Objects as Knowledge Producing Objects'. Paper ved *XVII Annual Universeum Meeting*, Amsterdam, juni 2016

Mette Houlberg Rung, 2015. *Waiting to be grapped*. Oplæg ved konferencen: Between the DISCURSIVE and the IMMERSIVE - A Symposium on Research in 21st Century Art Museums. 3 - 4 DECEMBER 2015 at LOUISIANA Museum of Modern Art, Denmark
International Symposium organized by: Louisiana Museum of Modern Art, Copenhagen, Stedelijk Museum, Amsterdam and Aarhus University.
<http://research.louisiana.dk/videos/mette-houlberg-rung#.Vyh-f1ljwpk>

Mette Houlberg Rung og Pernille Jensen, 2015. *Designing for Social Experiences*, Oplæg konferencen *The Future of Museum and Gallery Design: An international conference exploring creative research and practice in museum making*. 13-15 November 2015, The University of Hong Kong,

Nissen, T. og Granlie, U. N. When Different Types of Visitors Sign Up for Digital Curation; -3 december, 2014, NODEM konferencen; Warszawa, Polen

Kirsten Jensen, 2014, *Participatin and Psychological Wellbeing* på konferencen "Museum Ideas", London, 2. Oktober 2014

Karen Grøn, 2014 Key note speaker ved conference om Kunst og trivsel I sundby netværket, 17. september 2014

Karen Grøn, 2014; Keynote speaker: "Kunst og Trivsel" ved conference om kulturfremme og sundhed i Stege, arr. Vordingborg kommune
Karen Grøn, 2016; Key not Speaker: How do People feel Going to an Artmuseum; på konferencen "The Arts, The

Sciences and Human Betterment” arrangeret af professor Carol Ryff ved University of Wisconsin, USA. Konferencen etablerede et internationalt netværk af personer der arbejder med Kunst og trivsel. Der forventes en publicering med indlæg fra oplægsholdere i forlængelse af konferencen.

Workshops

Christina Back, KB
Engaging in non-textual exhibition design

Blogposter

Ane Pilegaard (2014) 'Encountering the Body'
(<http://www.museion.ku.dk/2014/06/encountering-the-body-notes-from-a-research-project-on-exhibition-design/>)

Karin Tybjerg (2015) 'Exhibiting Epistemic Objects'
(<http://www.museion.ku.dk/2015/10/exhibiting-epistemic-objects/>)